

Pradžia > ... > Teisės Specialistų Paieška > Eksperto Paieška > Luxembourg

Eksperto paieška

Turinį pateikė

Liuksemburgas

Liuksemburgas

I. Ekspertų sąrašai ir registrai

Teisingumo ministerija gali skirti prisiekusiuosius ekspertus, vertėjus raštu, vertėjus žodžiu, taip pat teismo įgaliotuosius atstovus ir verslo mediatorius teisėsaugos ir administraciniais klausimais užduotims, kurias jiems paveda teisminės ir administracinės institucijos, vykdyti. Tokiu būdu paskirti ir vėliau prisiekę Aukštesniojo teisingumo teismo kolegijoje ekspertai įtraukiami į [sąrašą, skelbiamą Teisingumo ministerijos interneto svetainėje](#).

Nors sąrašas buvo sudarytas baudžiamosioms ir administracinėms byloms, juo naudojama ir nagrinėjant civilines bei komercines bylas. Teismai neprivalo eksperto skirti iš sąrašo, tačiau paprastai ekspertus skiria iš jo.

Specialistai, kurie pageidauja būti įtraukti į sąrašą, kreipiasi į Teisingumo ministeriją. Prašymą įtraukti į Teisingumo ministerijos sąrašą galima pateikti naudojantis pagalbine internetine priemone, esančia svetainėje MyGuichet.lu, atvėrus kortelę « [Services en ligne / Formulaires](#) » (Internetinės paslaugos / Formos) arba naudojantis [mobiliąja programėle „MyGuichet.lu“](#). Teisingumo ministerijai pateikiama išsami dokumentų byla (atitinkamos srities diplomai, profesinės patirties įrodymai, CV, išrašas apie teistumą), o Teisingumo ministerija, be kitų dalykų, pradeda eksperto patikimumo patikrinimą. Patikrinusi kandidato kvalifikaciją (įskaitant tam tikroje srityje įgytus laipsnius ir papildomą išsilavinimą) bei patirtį, ministerija nusprendžia, ar ekspertą registruoti. Jeigu nusprendžiama ekspertą registruoti, ekspertas turi duoti priesaiką teisme.

Teisingumo ministerijai ekspertą paskyrus ir ekspertui davus priesaiką teisme, registro turinys yra paskelbiamas Liuksemburgo oficialiajame leidinyje. Į registrą įtraukti ekspertai ypatingų pareigų neturi. Jie neturi siųsti ministerijai jokios veiklos ataskaitos. Jie neprivalo siekti tolesnio išsilavinimo. Registras yra reguliariai atnaujinamas.

Ekspertas gali būti išbrauktas, jeigu pažeidžia savo įsipareigojimus arba profesinės etikos taisykles, taip pat dėl kitų pagrįstų priežasčių. Pavyzdžiui, jeigu ekspertas nebeatitinka reikalingos kvalifikacijos, buvo nustatyta, kad savo pareigas vykdė aplaidžiai arba nebeatitinka patikimumo reikalavimų, pvz., pripažįstamas kaltu įvykdęs nusikaltimą. Ekspertas išbraukiamas ministro sprendimu, ministrui pasikonsultavus su prokuroru ir atitinkamo eksperto išklaudus. Ekspertas išbraukiamas ministro potvarkiu. Jis gali būti skundžiamas administraciniame teisme. Ekspertams netaikomas joks specialus elgesio kodeksas. Tačiau ekspertas turi laikytis etikos arba kitų profesinių kodeksų, kurie yra taikomi eksperto profesijos specialistams.

II. Eksperto kvalifikacija

Kad galėtų būti laikomi ekspertais, ekspertai savo specializacijos srityje turi pasiekti tam tikrą išsilavinimo lygį. Įgytas laipsnis bus labai svarbus įtraukiant ekspertą į Teisingumo ministro tvarkomą ekspertų registrą. Kad galėtų būti ekspertu, asmuo neturi būti profesinių organizacijų narys ir neprivalo reguliariai tobulinti savo įgūdžių (tęstinio teisinio mokymosi sistemos nėra, tačiau ekspertai gali mokytis savarankiškai).

III. Ekspertų atlyginimas

Ekspertų atlyginimas yra nustatytas reglamentu. Tam tikrais atvejais, ypač jeigu eksperto užduotis yra itin

sudėtinga, teismas gali nuspręsti teisės aktuose nustatyto įkainio netaikyti. Praktiškai ekspertai paprastai prašo šalių sutikti mokėti pagal didesnę į kainą, negu nustatyta teisės aktuose. Jeigu ekspertą civilinėje byloje paskiria teismas, viena iš šalių yra įpareigojama sumokėti ekspertui avansu. Ekspertai gali gauti išankstinį atlyginimą, viršijantį teisės aktuose nustatytą tarifą, tačiau proceso pabaigoje, priimdamas sprendimą dėl bylos esmės, teismas nusprendžia, kas turi padengti išlaidas. Gali būti priteista išlaidas padengti abiem šalims. Eksperto atlyginimo išlaidoms padengti šalys gali prašyti teisinės pagalbos, tačiau pagalba negali viršyti nustatytų normų.

Baudžiamosiose bylose avansą išlaidoms padengti visada sumoka valstybė. Atsakovas turi apmokėti eksperto atlyginimą tik tada, jeigu yra nuteisiamas. Prokuroro pakviestiems ekspertams taip pat moka valstybė.

IV. Ekspertų atsakomybė

Specialios taisyklės dėl ekspertų atsakomybės nėra. Taigi jų veiksmai reglamentuojami pagal bendras deliktinės ir sutarčių teisės normas. Jose jokia įsipareigojimų viršutinė riba nėra nustatyta. Savo galimos atsakomybės ekspertai neprivalo apdrausti profesinės atsakomybės draudimu.

V. Papildoma informacija apie procesą dalyvaujant ekspertams

Ekspertų skyrimas šiuo metu reglamentuojamas specialiu 1971 m. liepos 7 d. įstatymu « [Loi du 7 juillet 1971 portant en matière répressive et administrative, institution d'experts, de traducteurs et d'interprètes assermentés et complétant les dispositions légales relatives à l'assermentation des experts, traducteurs et interprètes](#) ». Šis įstatymas taikomas tik baudžiamosiose ir administracinėse bylose. Civilinėse bylose taikytinų specialių teisės normų nėra.

Pažymėtina, kad taip pat svarbios tam tikros kitos Baudžiamojo ar civilinio proceso kodekso nuostatos, taip pat 1999 m. birželio 21 d. įstatymas « [Loi modifiée du 21 juin 1999 portant règlement de procédure devant les juridictions administratives](#) ».

Esminių skirtumų tarp skyrimo procedūrų nagrinėjant civilines, baudžiamąsias arba administracines bylas nėra. Tačiau baudžiamosiose bylose atsakovo teisės yra platesnės negu kito pobūdžio bylose. Didžioji dauguma teismo ekspertų yra skiriami per ikiteisminį tyrimą, iki teismo proceso. Bent pusė prašymų dėl ekspertų skyrimo pateikiami per ikiteisminius tyrimus. Atvejai, kai ekspertai skiriami per pagrindinį procesą, nėra dažni.

1. Ekspertų skyrimas

Liuksemburge teismo ekspertus skiria teismas arba samdo šalys. Teismo ekspertų statusą turinčius ekspertus gali skirti tik teismas – šalių prašymu arba savo iniciatyva. Baudžiamosiose bylose ikiteisminio tyrimo teisėjas (*juge d'instruction*) dažnai ekspertą paskiria atsakovo arba prokuroro prašymu. Ikiteisminio tyrimo teisėjas gali skirti ekspertą ir savo iniciatyva. Kadangi ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas yra preliminarus, rungimosi principas čia nėra taikomas.

Baudžiamojoje teisėje yra specialių normų dėl bendradarbiaujančių ekspertų arba priešpriešinių ekspertų, kurie teikia paslaugas atsakovui.

Civilinėse, komercinėse ir administracinėse bylose ekspertas gali būti skiriamas iki teismo proceso, jeigu to skubiai reikia.

a) Skyrimas teismo sprendimu

Per pagrindinį procesą teismas skiria teismo ekspertą, kai jam yra reikalinga konsultacija techniniu per procesą iškilusiu klausimu. Teismai gali skirti ekspertus šalių prašymu arba savo iniciatyva. Ekspertai privalo pranešti apie visus interesų konfliktus.

Ekspertą galima paskirti iki teismo proceso, jeigu klausimas yra skubus arba jeigu, atsižvelgiant į būsimą teisminio ginčo nagrinėjimą iš esmės, reikalinga ekspertizė. Šiuo parengiamuoju etapu eksperto paskyrimas yra vienintelis proceso tikslas ir tam proceso šalys turi pateikti specialų prašymą. Paprastai šių procedūrų negalima pradėti, kol teisėjas nesuteikia atsakovui galimybės būti išklaustam. Jeigu klausimas yra itin skubus, teismo ekspertai gali būti skiriami iš karto, tačiau tokiu atveju atsakovui turi būti suteikta galimybė būti išklaustam vėlesniu etapu.

Prašydamos skirti teismo ekspertą arba teikdamos pastabas dėl teismo pasiūlymo paskirti ekspertą šalys gali siūlyti kandidatus ir išreikšti pritarimą dėl konkretaus eksperto paskyrimo. Jeigu teismas nusprendžia paskirti teismo ekspertą savo iniciatyva, prieš priimdamas sprendimą jis turėtų šalims apie tai pranešti ir suteikti galimybę pareikšti pastabas. Teismai neprivalo eksperto skirti iš registro, tačiau paprastai ekspertus skiria iš jo.

b) Skyrimas šalių sprendimu

Nors šalys niekada neskiria teismo ekspertų, teismas gali šalis įtraukti į eksperto skyrimo procesą. Šalys gali susitarti dėl eksperto užduoties, išlaidų pasidalijimo ir net dėl konkretaus eksperto. Tokiu atveju jos siunčia bendrą raštą dėl paskyrimo pasirinktam ekspertui. Jeigu abi šalys pritaria, teisėjas gali duoti leidimą paskirti ekspertą. Taip per prejudicinio sprendimo priėmimo procesą nutinka labai dažnai.

2. Procesas (civilinis)

Paskirtas ekspertas sušaukia susirinkimą su šalimis, kad galėtų su jomis aptarti bylą. Ekspertai paprastai bendrauja su šalimis per teisininkus, taip pat informuoja teismą apie įvykusius pokyčius. Specialių taisyklių, kaip tai administruojama, nėra, išskyrus tai, kad visais atvejais turi būti laikomasi rungimosi principo: kiekviena šalis turi teisę bet kuriuo metu pareikšti savo nuomonę dėl visų bylos aspektų.

Yra dvi šio principo išimtys. Jos susijusios su eksperto atliekamais vien faktinių aspektų tyrimais ir tyrimais, susijusiais su privačiais reikalais (pvz., sveikatos patikrinimais). Tačiau tokiais atvejais ekspertas prieš baigdamas rengti savo išvadą turi pristatyti tyrimų rezultatus kitoms šalims.

Eksperto atliekamo tyrimo eigą stebi kompetentingas teismas. Jeigu teismo to prašoma, teismas gali pritarti, kad eksperto kvalifikacija nepakankama, ir paskirti kitą ekspertą. Kadangi daugumoje bylų skiriamas tik vienas ekspertas, procedūros, pagal kurią ekspertas atvyktų į teismą tam, kad klausimas būtų susiaurintas, nėra.

a) Ekspertų ataskaita

Ekspertas parengia ataskaitą raštu. Rengdamas ataskaitą ekspertas neprivalo laikytis kokios nors specialios struktūros. Ekspertas privalo vykdyti savo pareigas lojaliai, laikytis procese taikomo rungimosi principo. Jis turi atsakyti į visus faktinius klausimus, tačiau į teisinius klausimus jam atsakinėti neleidžiama. Eksperto įgaliojimus apibrėžia teismas, išskyrus tuos atvejus, kai ekspertą skiria šalys teisėjui nedalyvaujant, kad ekspertas atsakytų į šalių klausimus.

Preliminari ataskaita neprivaloma, bet gali būti parengta, jeigu to reikia atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes. Taip gali nutikti ypač tada, kai ekspertui atliekant savo pareigas iškyla naujų klausimų arba kai šalys nebendradarbiauja su ekspertu.

Atvejais, kai ekspertui tenka parengti papildomą ataskaitą, reti. Taip gali atsitikti, kai ekspertas neatsakė į visus į jo užduotį įtrauktus klausimus arba kai vėliau iškyla papildomų klausimų. Teismas priims naują nutartį, kurioje bus nurodyta, ar reikia papildomų duomenų, ir nurodomi klausimai, į kuriuos reikia atsakyti. Šalys gali pateikti prašymą teismui dėl išsamesnio paaiškinimo. Tačiau priklausomai nuo, ar šalis tenkino pirmoji ataskaita, labiau tikėtina, kad būtų paskirtas kitas ekspertas.

Ekspertų ataskaitas abi šalys gali ginčyti pateikdamos pareiškimus arba eksperto ataskaita gali būti užginčyta priešpriešine ekspertize. Teismams ekspertų ataskaitose išdėstyta nuomonė nėra privaloma. Ankstesniuose teismų sprendimuose nurodyta, kad teismas gali nukrypti nuo eksperto ataskaitos, jeigu tam yra pagrįstų priežasčių, t. y. jeigu viena arba abi šalys įrodo, kad ekspertas klysta. Priešingos ataskaitos turi tokią pačią įrodomąją vertę, nepriklausomai nuo to, ar ekspertą paskyrė teismas, ar šalys. Kurios nors šalies iniciatyva parengta ataskaita, jei priešingos ataskaitos, taip pat ataskaitos, kurias ekspertas parengė nesilaikydamas rungimosi principo, gali būti pateiktos teismui ir aptartos teisme, tačiau jos neturi tokios pačios įrodomosios galios kaip ataskaitos, parengtos minėto principo laikantis.

b) Teismo posėdis

Ekspertai neprivalo dalyvauti jokiame parengiamajame posėdyje. Jie turėtų dalyvauti posėdyje, kad atsakytų į teismo klausimus, po to, kai pateikia ataskaitą. Ekspertų kryžminė apklausa teisme neatliekama.

■ Paskutinis naujinimas: 14/05/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.